

**ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΕΦΗΒΟ ΜΕ ΧΡΟΝΙΟ ΝΟΣΗΜΑ
ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ3318	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ3318
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ποιότητα ζωής στο παιδί και στον έφηβο με χρόνια νόσημα στο σχολικό πλαίσιο.		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαρία Γεωργιάδη / Παναγιώτα Δημητροπούλου		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΕΔΙΠ Ειδικής Αγωγής / Επίκ. Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, συζήτηση, ανάλυση μελέτης περίπτωσης και παρουσιάσεις video	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων (Σεμινάριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες I Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή (ως προαπαιτούμενη γνώση) Ψυχολογία της Υγείας (ως προαπαιτούμενη γνώση)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με εργασία στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1310		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του σεμιναρίου είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών σε ζητήματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση αλλά και γενικότερα με την ποιότητα ζωής των μαθητών με χρόνια νόσημα. Οι φοιτητές θα μπορέσουν να αποκτήσουν γνώσεις για τις συναισθηματικές, κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες του μαθητή που νοσεί. Επίσης, θα ενημερωθούν για τις επιπτώσεις που έχουν οι κυριότερες χρόνιες ασθένειες που εμφανίζονται στην παιδική ηλικία στην ζωή τόσο των ίδιων των παιδιών όσο και ολόκληρης της οικογένειας. Τέλος, θα γνωρίσουν τους βασικούς άξονες παρέμβασης για μια επιτυχημένη σχολική φοίτηση του μαθητή που νοσεί (παρέμβαση στο ίδιο το παιδί, εκπαιδευτικό προσωπικό και συμμαθητές, οικογένεια, συνεργασία επαγγελματιών υγείας με σχολείο και οικογένεια).</p> <p>Μετά το τέλος του σεμιναρίου οι φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να γνωρίζουν τις επιπτώσεις των χρόνιων νοσημάτων στα παιδιά και με ποιο τρόπο συγκεκριμένα επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής των μικρών μαθητών - να είναι σε θέση να αναπτύσσουν στρατηγικές παρέμβασης για την αποτελεσματικότερη εκπαιδευτική πλαισίωση ενός μαθητή που νοσεί - να γνωρίζουν τους βασικούς άξονες των προγραμμάτων σχολικής επανένταξης των μαθητών με χρόνια νόσημα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις (ο όρος «παιδιά με χρόνια νόσημα»)
- Ψυχολογικές και εκπαιδευτικές επιπτώσεις του χρόνιου νοσήματος στο παιδί και στον έφηβο (παράγοντες που δυσχεραίνουν την ποιότητα ζωής των παιδιών που νοσούν, ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις των προβλημάτων υγείας στο παιδί, τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά του παιδιού με χρόνια νόσημα)
- Μορφές εκπαίδευσης των μαθητών με χρόνια ασθένεια (φοίτηση σε τυπική τάξη και ανάλογες προσαρμογές, διδασκαλία στο σπίτι, διδασκαλία σε σχολείο στο νοσοκομείο, εκπαίδευση εξ' αποστάσεως)
- Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του ειδικού που αναλαμβάνει διδασκαλία στο σπίτι, επίσης, του εκπαιδευτικού και ψυχολόγου που εργάζεται σε σχολείο μέσα στο νοσοκομείο
- Ψυχοεκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με άσθμα/αλλεργίες και ποιότητα ζωής
- Ψυχοεκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με διαβήτη, επιληψία, νεοπλασίες και άλλα σοβαρά νοσήματα και ποιότητα ζωής
- Δυσκολίες που προκύπτουν από τη φοίτηση ενός μαθητή που νοσεί στο σχολείο και τρόπος χειρισμού από τον/την ειδικό (π.χ. αντιμετώπιση απουσιών, αντιμετώπιση ενδεχόμενου θανάτου μαθητή, ζητήματα σχέσεων με συμμαθητές, αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών)
- Παρέμβαση στο μαθητή με χρόνια νόσημα (προτεινόμενοι άξονες παρέμβασης για μια επιτυχημένη και ποιοτικά αναβαθμισμένη σχολική φοίτηση των μαθητών με χρόνια νόσημα)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαλέξεις	10	0,4
	Παρουσίαση εργασίας	40	1,6
	Αυτοτελής Μελέτη	40	1,6

	Συγγραφή εργασίας	50	2
	Συμμετοχή στην τάξη	10	0,4
	Σύνολο Μαθήματος	150	6
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>I. Γραπτή εργασία 50%</p> <p>II. Παρουσίαση εργασίας (40%)</p> <p>III. Συμμετοχή στην τάξη (10%)</p> <p>Οι φοιτητές ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος στην εναρκτήρια διάλεξη της διδάσκουσας. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι ρητά προσδιορισμένα και περιγεγραμμένα στον ιστότοπο του μαθήματος στο e-learn</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική:

- Χατήρα, Π. Δ (2000). *Κλινική Ψυχολογική Παρέμβαση στο Παιδί και τον Έφηβο με Βαρύ και Χρόνιο Νόσημα*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Ζήτα. Κ. & Γ. Ζερμπίνης.
- Παπαδάτου, Δ. & Αναγνωστόπουλος, Φ. (2012). *Η Ψυχολογία στο χώρο της υγείας*. Αθήνα: Παπαζήση.

Επιπρόσθετες:

- Γεωργιάδη, Μ. (2007). Η φοίτηση των μαθητών με χρόνια προβλήματα υγείας στη συνηθισμένη σχολική τάξη: Απόψεις και προβληματισμοί εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Αγωγής «Η Ειδική Αγωγή στην Κοινωνία της Γνώσης», CD πρακτικών με εισηγήσεις συνεδρίου.
- Γεωργιάδη, Μ. (2010). Συνεκπαίδευση ή μη παιδιών με προβλήματα υγείας στο συνηθισμένο σχολείο: Σχετικές αντιλήψεις εμπλεκομένων στην αγωγή και την εκπαίδευσή τους. Διδακτορική Διατριβή, ΠΤΔΕ Πανεπιστήμιο Κρήτης. Διαθέσιμη στο EKT <http://hdl.handle.net/10442/hedi/30014>
- Γεωργιάδη, Μ. & Κουρκούτας, Η.Ε. (2010). Προστατευτικοί παράγοντες κινδύνου για την ψυχοκοινωνική και ακαδημαϊκή εξέλιξη παιδιών με προβλήματα υγείας: Μελέτη περίπτωσης. Στο Η.Ε. Κουρκούτας & R. Caldin (Επιστ. Επιμ.), *Οικογένειες παιδιών με ιδιαίτερες δυσκολίες και σχολική ένταξη* (σελ. 281-318). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Georgiadi, M. & Kourkoutas, E. (2010). Supporting pupils with cancer on their return to school: A Case study report of a reintegration program, *Social & Behavioral Science*, 5, 1278-82. ELSEVIER.
- Κάλμπαρη, Ε. (2006). Το παιδί μου στο νοσοκομείο. Πρακτικός Οδηγός. Αθήνα: Καστανιώτη.
- Καραδήμας, Ε. (2005). *Ψυχολογία της Υγείας. Θεωρία και κλινική πράξη*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Μπούρα, Μ. (2012). *Βαριά άρρωστα παιδιά μιλούν. Κλινικό υλικό και ψυχαναλυτική επεξεργασία*. Αθήνα: Νήσος.
- Νίλσεν, Μ. & Παπαδάτου, Δ. (Επιμ.) (1999). *Όταν η χρόνια αρρώστια και ο θάνατος*

αγγίζου τη σχολική ζωή. Πρακτικά Συμποσίου. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Sawyer, M.G., Reynolds, K.E., Couper, J.J. et al. (2004). Health-related quality of life of children and adolescents with chronic illness-a two year prospective study. *Quality of Life Research*, 13(7), 1309-1319. <https://doi.org/10.1023/B:QURE.0000037489.41344.b2>.

Χαρίτος, Β. (2013). *Σχολείο για το παιδί που νοσηλεύεται. Θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Αλφάβητο ΑΕΒΕ.

Χατήρα, Π. (1986). Η γνώση της αρρώστιας και οι πηγές πληροφόρησής της στο παιδί με καρκίνο. Στο Φ. Αναγνωστοπούλου, & Δ. Παπαδάτου (Επιμ.), *Ψυχολογική προσέγγιση ατόμων με καρκίνο* (σελ. 209-217). Αθήνα: Φλόγα.

Χατήρα, Π. (1993). *Ψυχολογικές αντιλήψεις της φροντίδας του παιδιού με καρκίνο. Συμβουλευτική Παρέμβαση*. Περιγραφή ενός Προγράμματος Ψυχολογικής Αντιμετώπισης. Αθήνα: Ζήτα.